

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та
реставрації

Методичні рекомендації до самостійної роботи навчальної дисципліни

Стилістика образотворчої мови в світовому мистецтві ХХ століття

для спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація.

Освітня програма «Образотворче мистецтво».
Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Автор: доц. Якимечко М.Б.

Затверджено на засіданні кафедри
образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації
№1 від “31” серпня 2023 р.

Івано-Франківськ – 2023 р.

ЗМІСТ

1. Вступ
2. Пояснювальна записка
3. Структура самостійної роботи
4. Тематичний план самостійної роботи
5. Питання для самоконтролю
6. Оцінювання результатів самостійної роботи
7. Рекомендована література

1. Вступ

Метою вивчення навчальної дисципліни є розкриття змісту основних положень теорії курсу спрямованого на формування у студентів базових знань з історії світового мистецтва ХХ ст., ознайомлення з творчими досягненнями видатних художників світу, історією їх створення.

Основними цілями вивчення дисципліни є формування у студентів здатності самостійно проводити аналіз мистецького періоду, явища, твору, розкривати суть, робити висновки щодо матеріалу. Ознайомити студентів з основними еволюційними фазами світового образотворчого мистецтва, шедеврами образотворчого мистецтва світу, стильовими особливостями мистецтва, творчістю провідних художників. Також передбачено виконання мистецького аналізу певного художнього явища, об'єкту чи предмету, в якому важливим є робота з джерелами. На практичних заняттях студент здобуває навички опису та аналізу, як методів роботи, завдяки яким фіксує, ідентифікує художній твір або митця згідно стильового напрямку періоду тощо. Виконуючи творчі роботи різноманітними художніми матеріалами, студенти повинні навчитись застосовувати здобуте світоглядне мислення практично.

Підсумкова форма контролю-залік.

Компетентності

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 4. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 3. Здатність використовувати знання та практичні навички з сценографії з метою найвиразнішого розкриття концепції і змісту драматичного твору та його художнього втілення.

СК 6. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

Програмні результати навчання

РН 1. Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.

РН 4. Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

РН 5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого та/або декоративного мистецтва.

РН 7. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень.

РН 11. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурно-мистецьких процесів.

РН 14. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у мистецьку практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.

2. Пояснювальна записка

Важливе значення у вивченні навчальної дисципліни «Стилістика образотворчої мови в світовому мистецтві ХХ століття» займає самостійна робота. Ця невід'ємна складова освітнього процесу у закладі вищої освіти сприяє формуванню в студентів культури розумової праці, ініціативності та пізнавальної активності. Зміст самостійної роботи студентів передбачений робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами та завданнями викладача. Самостійна робота студентів також забезпечується відповідними інформаційно-методичними засобами (конспектами лекцій, навчально-методичними посібниками, підручниками, методичними рекомендаціями з організації самостійної роботи, матеріалами дистанційного навчання), передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни. Забезпеченню належного рівня організації самостійної роботи студентів сприяє використання відповідної наукової і періодичної літератури. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом з навчальної дисципліни у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Вона може проходити в бібліотеці, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах, в домашніх умовах тощо.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни «Стилістика образотворчої мови в світовому мистецтві ХХ століття», визначається навчальним планом і становить 60 годин.

3. Структура самостійної роботи

Теми самостійної роботи	Кількість годин
Тема 1. Стилiстика образотворчої мови в світовому мистецтві ХХ століття.	14
Тема 2. Аналітичний і синтетичний кубізм.	20
Тема 3. Монументальна мова в урбаністичному середовищі.	26
Всього	60

4. Тематичний план самостійної роботи

Тема 1. Стилiстика образотворчої мови в світовому мистецтві хх століття.

Завдання

1. Збагнути революційність кубізму в оновленні засобів формотворення у мистецтві; розглянути історико-культурні умови формування авангарду в мистецтві ХХ ст.; поглибити термінологічні знання (постімпресіонізм, модерн, фовізм, символізм, сюрреалізм, футуризм, дадаїзм, експресіонізм, абстракціонізм, поп-арт, хеппенінг, концептуалізм, перфоманс тощо); виявити стильові ознаки авангардного мистецтва у творчих експериментах сучасних художників.
2. Підготувати реферат на тему: «Творчий феномен Пабло Пікассо».

Тема 2. Аналітичний і синтетичний кубізм.

Завдання

1. Виконати авторську роботу в стилістиці кубізму: розробити лінійні, тональні і кольорові ескізи, виготовити картон в натуральну величину, підготувати основу, виконати композицію в матеріалі.

Тема 3. Монументальна мова в урбаністичному середовищі.

Завдання

1. Виконати авторську роботу в стилістиці монументальних творів Фернана Леже: розробити лінійні, тональні і кольорові ескізи (адаптовані до реального міського середовища), виготовити картон в натуральну величину, підготувати основу, виконати композицію в матеріалі.

2. Підготувати реферат на тему: «Вплив творчості Фернана Леже на розвиток монументального малярства в світі»

5. Питання для самоконтролю

1. Який мистецький напрям «розкладає» зображення на окремі площини, плани?
2. Хто з художників не належить до стилістичного напрямку фовізму?
3. Художники якого стилістичного напрямку почали використовувати предмети серійного виробництва (реді-мейди)?
4. Який мистецький напрям початку ХХ ст. порушує соціальні проблеми суспільства?
5. Де був заснований абстрактний експресіонізм?
6. Хто з художників належав до «Паризької школи» експресіонізму?
7. Який стилістичний напрямок базується на філософії підсвідомого, ірраціонального, виражає марення, сни?
8. Хто з художників є найбільш відомим представником фовізму?
9. Хто є засновником супрематизму?
10. Де був заснований поп-арт?
11. Художники якого напрямку вперше ввели у свої картини колаж?
12. Кого з художників вважають засновником кубізму?
13. Який мистецький напрям найбільше виражає суб'єктивне (емоційне) ставлення художника до оточуючого світу?
14. Який мистецький напрям культивує використання механізмів, техніки, зображає рух?
15. Хто з художників був засновником абстракціонізму?
16. Який мистецький напрям у перекладі означає «дикий»?
17. Який мистецький напрям розкриває «вибухові» можливості кольору?

6. Оцінювання результатів самостійної роботи

Контроль самостійної роботи відбувається у формі усних опитувань, письмових експрес-опитувань та оцінювання самостійно виконаних письмових творчо-практичних завдань.

Максимальна кількість балів, яку можуть отримати студенти за теми самостійної роботи							Загальна сума балів
T1	T2	T3					
6	10	10					26

7. Рекомендована література

1. Арнольд Д. Коротка книжка про мистецтво / перек. Світлана Орлова. Харків: Фабула, 2021. 192 с.
2. Білозуб Л.М. Історія мистецтв: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Дизайн» освітньо-професійної програми «Графічний дизайн». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2019. 148 с.
3. Велика ілюстрована енциклопедія історії мистецтв / Пер. з англійської. Київ: Махаон-Україна, 2008. 512 с.: іл.
4. Демідко О. Історія образотворчого мистецтва та архітектури. Київ: Ліра-К, 2021. 182 с.
5. Історія зарубіжного мистецтва: навчально-методичний посібник. Ч 1 / О. Г. Панфілова, Н. В. Рублевська, І. І. Тарасюк. Тернопіль: ТНПУ, 2016. 133 с.
6. Історія мистецтв: конспект лекцій / укладач С. І. Побожій. Суми: Сумський державний університет, 2021. 70 с. Арнольд Д. Коротка книжка про мистецтво / перек. Світлана Орлова. Харків: Фабула, 2021. 192 с.
7. Білозуб Л.М. Історія мистецтв: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Дизайн» освітньо-професійної програми «Графічний дизайн». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2019. 148 с.
8. Велика ілюстрована енциклопедія історії мистецтв / Пер. з англійської
9. Коляда І. Казимир Малевич. Київ: Фоліо, 2018. 128 с.

10. С'юзі Ходж Коротка історія мистецтва / перек. Павло Мигаль. Львів: Видавництво Старого Лева. 224 с.
11. Фартінг Стівен. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / перек. Катерина Грицайчук, Юрій Єфремов, Олена Ларікова, Анатолій Пітик, Юлія Сироїд. Київ: Vivat, 2019. 576 с.
12. Ходж А. Історія мистецтва. Живопис від Джотто до наших днів. Київ: Віват, 2012. 208 с., іл.
13. Чериш Лі. Ключові події в мистецтві. Київ: BookChef, 2020. 176 с.
14. Шевнюк О. Л. Історія мистецтв: навчальний посібник. Київ: Освіта України, 2015. 451 с.: іл.
15. Тюрменко І.І., Горбула О.Д. Культурологія: теорія та історія культури: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 368 с.
16. Модернізм. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. Т. 2: М – Я. С. 64-67.